

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknek két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyiltér sora 30 fillér.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

D. M. K. E.

Messze évszázadokra kiható hatalmas kulturális intézmény megalakulása előtt áll Délmagyarország.

Az országos sajtó már napok óta foglalkozik a december nyolczadikán megalakuló »Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesülettel. Jelzi azt a nagy érdeklődést, a melylyel úgy vezető államférfiaink, mint a legtávolabbról is érintett törvényhatóságok, városok s általában a közügyekkel is tördő közönség a nemzeti fővárosban Szegeden tartandó alakuló közgyűlés iránt viseltetik.

De hogy is ne legyen oly felcsigázott ez az érdeklődés, a mikor ezen a közgyűlésen nem kevesebbről, mint a Délvidék Emkéjének megalakításáról lesz szó. Emke! Van-e ember, igaz magyar ember, ki e szót, e nevet nem ismerné? Van-e aki érette közvetve, vagy közvetlenül nem áldozott volna, aki nem lángolna nagy czéljaiért, aki nem tisztelné benne nemzeti, magyar kulturánk egyik legdádcsabb intézményét?

Mondják, hogy nálunk a társadalom gyenge és szemben a nyugati államok társadalmával, — alkotásaiiban vajmi szegény és a haladás eszközeit mindenben az államtól várja.

Fájdalom, több ebben az igazság, mint a mennyire szeretnők. De az Emke alakulásában és fejlesztésében valósággal példás szép és dicső intézményt teremelt a magyar társadalom.

Milliói vannak! Ezer és ezer ember. pénzét, eszét, szívét, önzellen munkásságát tömöríti össze benne, hogy Erdélyben a magyar nemzeti eszmét táplálja, izmossá nevelje. És ez impozáns nagy intézményt a társadalom, a szegény elenyedelt magyar társadalom létesítette!

Aldott legyen az elme, a melyben az eszme megfogantatott és áldott legyen az ezer-ezernyi kéz, a mely az eszmének testet adott.

Hasonló nagy alkotásban fáradozik most a délvidék magyar társadalmá,

élén a nemzeti főváros Szeged város lelkes polgárságával.

A nemzeti eszmények az utóbbi év politikai küzdelemben csodás varázsszal hódítják a szíveket, megterményekítik az elméket, és az egységes nemzel kiépítéseért tettekre serkentenek minden felé.

Szeged város polgársága a nemzeti küzdelemben mindig előljárt.

Negyvennyolczban is e szavakkal köszöntötte Kossuth Lajos:

»Szeged népe! — Nemzetem büszkesége.« Csodálatos az az önfeláldozás, melylyel e város polgárai ez új mozgalmukat megindították és szervezték: csodálatos az a szívósság, a melylyel levékenykednek, buzditanak, lelkesítenek, irnak, gyűjtenek!

Nem haszonért, nem különletésért, nem hatalomért dolgoznak.

Czéljuk csak egy: a Délvidék magyar nemzeti kulturájának ápolása, erősítése, kiépítése, és e czél érdekében Arad, Bács-Bodrog, Békés, Csanád, Csongrád, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyék és az azokban levő városok társadalmát akarják egy hatalmas egyesületté szervezni.

A D. M. K. E. iskolákkal, könyvtárakkal, tanítóik és tanulók jutalmazásával, gyermekek magyar vidéken való elhelyezésével; helyes magyar közzgazdasági irányítással, szóval minden nemes eszközzel szolgálja a nemzeti ügyet. Nem akasztzerü ridég bürokratizmussal, hanem éber szemmel, a szeretet és jó indulat melegével ott lesz mindenütt, ahol hatni, orvosolni kell, és mint a jó kertész gyomlálja, irtja a dudvát, ápolja, nemesíti a jót.

Zombor szab. kir. város közönségét Hauke Imre polgármester képviseli az alakuló ülésen, — vigye el e város üdvözlését, — és a polgárság azon üzenetét, hogy Zombor is részt kér Szeged hazafias mozgalmában és Isten áldását kéri nemzeti munkálkodásában.

Üdv Szegednek, a Délvidék magyarság nemzeti védbástyájának.

A D. M. K. E. viruljon és teljesítse nemzeti misszióját a magyar haza érdekében!

* A III. korosztályu hadkö-

telesek nősülése. A m. kir. belügy-miniszter a következő rendelettel intézte az alispánhoz: Több oldalról felmerült kétélyek folytán, ugy a házasságkötő-nél közreműködni jogosult polgári tisztviselők, mint az érdekeltek tájékoztatása végett a honvédelmi miniszter urral egyetértőleg kijelentem, hogy az 1880. évbéli születésű azon hadkötelesek, kik ahtási kötelezettségüknek a folyó évben a III. korosztályban a sorozóbizottság előtt a fennálló helyzet miatt eleget nem tettek, tekintet nélkül arra, hogy a katonai hatóság-nál besoroztatás végett esetleg önként jelentkeztek, a véderőről szóló 1889. VI. l.-c. 50 §-a értelmében mindaddig, míg a III. korosztályból ki nem lépnek vagyis t. é. december hó 31-ig kivételés nősülési engedély nélkül házasságot nem köthetnek.

* A betegsegélyző pénztárak

igényjogosult tagjaukért 30 napig terjedőleg akkor is kötelesek a körházi gyógyköltséget megfizetni, ha nem véletlen balcsat vagy hirtelen beállott súlyos megbetegedés tette szükségessé az illető tagnak utalvány nélkül való felvételét és ezen kötelezettségben való változat az sem, ha a körházi ápoláshoz utólag sem adták beleegyezésüket. A betegsegélyzőpénztári alapszabályoknak esetleg ellenkező rendelkezése joghatálylyal nem bír. (A m. kir. közigazgatási bíróság 1903. évi K. sz. határozata.)

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor szab. kir. város törvényhatósága nov. hó 30-án (hétfőn) délután három órakor rendes közgyűlést tartott Lati-novits Pál főispán elnöklete alatt. A bizottsági tagok kevés számmal vettek részt e közgyűlésen. A jegyzőkönyvet Gyurisics főjegyző, a szólni kívánókat Maximovics aljegyző jegyezte. Az ügyészi teendőket Pocsay ügyészre bízta a főispán.

I. A polgármester jelentése a közügyek állapotáról. Hauke Imre polgármester a legnagyobb részletességgel, a közzgazgatás minden ágára és mozzanataira kiterjedő jelentését felolvasta, — mely abban kulminál, hogy a közzgazgatás gépezete jó működött, megtette mindenhol és mindenben kötelezettségét, — másrészt a

A legkiválóbb tanak és orvosoktól mint hathatós szer:

jáinál ugymint iüült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajálatik.

Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kelleme szaga és ózise miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszer-tárolóban üvegekint 4. — kor-ért kapható — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt cizéggel legyen elíráva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel Svázej.

Sirolin

város előrehaladására ozélba vett intézkedések folyamában, működésben vannak. A jelentés bevezetésében az öröm és üdvözlés meleg hangján emlékezik meg a kitüntetéséről, melylyel II. Vilmos német császár részesítette a főispánt.

A polgármesteri jelentés után felszólt dr. Balogh Ernő lapszerkesztő, városi kereskedelmi iskolai h. tanár és a kitüntetés fölötti örömét fejezve ki, oda konkludál, hogy a kitüntetés a teljesítést szolgálókat jutalmazza mellett az erőforrást is képezi a jövőre nézve, erőre pedig mindenkinek van szüksége, így a főispánunknak is szüksége leendő arra, „hisz ezen törvényhatósági bizottságra a legközelebbi időben fontos kérdés megoldása vár.” (Mi úgy tudjuk, — így adta nekünk Latinovits Pál is programbeszédjében tudtul, hogy az ő erőforrása a törvény, jog és igazság, — és ha a németek hatalmas császára nem is tűntette volna ki Latinovits Pált, még akkor is az erőforrást a leendő tisztújításhoz bizonyára birta volna a főispán, és hogy azt miképp oldja majd meg, testvéri szeretettel-e? ahhoz ismét nem kell a német császár.) Egyébként ezen dissonans intermezóelőleket kivéve, a főispán üdvözlése az alkalomhoz elég méltóságteljes volt — a közgyűlés zajos élénzséssel ünnepelte is a főispánt és helyesléssel kísérté azon indítványt, hogy a főispán iránti bizalom és szeretet jegyzőkönyvileg is megörökíttessék.

Bikár Nénád dr. szerb nyelven beszélt. — A főispán üdvözlése alkalmából belemont annak érdemei elősorolásába is, — és a zombori villanyvilágítás és a csonoplyai műút létesítése felemelése, hangos derültséget keltett, és hiszlik, hogy ez nem akart satira lenni. . . . Eppen ezen két ügynél, — mely még mindig csak papírosan van — folyt be kegyesebb a főispán; a közgyűlésen is enunciatíván azon helyes álláspontját: mivel ezen ügy Zombor város polgárait anyagilag legközvetlenebbül érinti, abba se pro se contra nem óhajt befolyást gyakorolni. Különbösen zsvió és élénzsé kísérté Bikár formás szép beszédét.

Dr. Markovith Lajos. Kijelenti, hogy hozzájárul Balogh indítványához, de megjegyzi, hogy a szóban forgó indítvány másnak kellett volna megtennie, mint dr. Balogh Elnökö, mert ő mint a félhivatalos lap szerkesztője, szerinte nem független ember, aki előtérbe helyezi a párt politikai szempontokat. Markovith ezen felétlen igazságot dr. Balogh igyekezett nagyhangú kijelentéssel elensúlyozni, — de Markovith igazságos szavát még elhomályosítani sem birta a kereskedelmi iskolában is alkalmazott, tehát másától függő tanár. Azonkívül kijelenti Markovith, hogy bár nem követője a főispán politikai pártállásának, — de elismeri érdemeit — s mint régi jó barátját üdvözi.

Dr. Thurzó Zsigmond indítványára a közgyűlés úgy Balogh mit pedig Bikár beszédeit jegyzőkönyvileg megörökíti.

Latinovits Pál főispán. Szívélyes szavakkal köszönetet mond azon elismerő szép szavakért, melylyel őt a kitüntetés alkalmából részesítették.

Dr. Gozdu Elek. Interpellálja a polgármestert és kérdi mi oka volt annak és miért nem adta oda a városi színházat a szerb négyeletnek, midőn az műkedvelői előadásra azt kérte. Rendkívül furcsáljuk ezen interpellációt — és meg inkább azt, hogy ezt egy Gozdu Elek tette. Először azért, mert csak egy szavába kerül és rögtön megtudja akár a polgármestertől akár az elutasított egylettől az okot, — másodsor pedig azért furcsáljuk, hogy miért nem interpellált Gozdu akkor, midőn ugyancsak műkedvelői előadásra meg lett tagadva a színház átadása a magyar négyelet kérelmére, avagy a munkások szak-

egyletek kérelmére? Hauke megadta rögtön a feleletet, hogy a várost szerződést köti a színházgal, hogy a színház alatt a színház helyiségével csakis a színházgal rendelkezik. Buda y Gerő védelmére kel Hauke Imre polgármesternek, — ée Gozduval szemben megjegyzi, hogy a polgármester nemcsak, hogy nem lépte túl hivatalos hatalmát, hanem elismerést és dicséretet érdemel, hogy megtartotta a szerződést, nem keveredett konfliktusba a színházgal és végre, hogy a kérelmezők között nem tett különbséget, hanem egyenlő mértékkel mért.

Ezután a tárgyszerkezlet azon pontokra tért át, melyben gróf Tisza István és vele az egyes szakminiszterek értesítik a város közönségét kinevezésükéről. Az állandó választmány ezen udvariassági tényt hasonló udvariassággal ajánlta viszonzni: üdvözölni őket kormányra lépésük alkalmából. Azonban másképp történt. Ugyanis Markovith — valószínűleg politikai pártállásánál fogva — bár elfogadja az állandó választmány javaslatát, de tiltakozik minden „bizalmi” felirat ellen. Gozdu Elek kimagyarázni igyekszik, hogy az üdvözölés bízalom fogalom! Markovith: Tagadom! Balogh felhasználja az alkalmat és most már ő indítványozza, hogy bízalom szavazassék. Ez ellon Henneberg, Markovith tiltakoznak, mert nincs ez indítvány szabályszertien bejelentve. Erre nem éppen épületes vita fejlődött ki Gozdu és Markovith között, mely azután személyes térré lett átvite és ámbár e vitában Markovith lett a győztes a két fogalom distinkciójában, mindazáltal midőn a főispán erre a szavazást elrendelte a közgyűlés 5-6 szavazást kivételével elfogadta Balogh indítványát, hogy az üdvözlet mellett gróf Tisza Istvánnak és a többi miniszter társainak is bízalom szavazatot.

A leelő miniszterekhez a közgyűlés bucsu feliratot intéz.

Ezután a közgyűlés minden felszólalás és vita nélkül a következő határozatokat hozta:

10. A város igazoló választmánya bejelenti az 1904. évre megállapított a legtöbb adót fizetőknek (virilisták) névjegyzékét. Tudomásul vétetett.

11. Dr. Balogh Ernő bizottsági tag kérvénye az 1904. évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok sorából való túrlése iránt. Helyébe a sorrend szerint következő Nikolics István pótvirilista behívatik.

12-13. Henneberg Sándor városi bizottsági tag kérvénye, mellyel bejelenti, hogy a választott bizottsági tagsági jogáról lemond, (1904. évi virilista) az így megüresedett, — nemkülben az évközben lemondott és elhalálozott bizottsági tagoknak választás utján leendő betöltésére, a közgyűlés az állandó választmány javaslatára a választást 1903. decz. 10-re tűzi ki. Választási elnökül megválasztja: Felső városba Veszelszky Pétert, helyettese Radicevics Sándor; Belvárosba dr. Falcione Nándor, helyettese Lippert Ferenc és Szelenosé dr. Lallosevics Jánost, helyettese Czeisl Lajos.

14-15. Frey Imre kérelme mosztonga terület, Lallosevics Jakab kérelme maradvány föld eladása iránt — jövő közgyűlésre elmarad.

16. Ujvidék város tanácsának átírata, az Eszék, Ujvidék és Zombor város kórház alapjának tulajdonát képező Trandofil-féle eszéki ház eladása s illetőleg a fennálló vagyon közösség megszüntetése tárgyában a közgyűlés elvileg elhatározza a vagyon közösség megszüntetését és azt a jövő közgyűlésen fogja végérvényesen szavazattal eldönteni.

17. A Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület megkeresése az alakuló közgyűlésen leendő részvétel tárgyában. Zombor város közönségét az alakuló köz-

gyűlésen Hauke Imre polgármester fogja képviselni, — mire a közgyűlés őt megbizza.

18. Zala vármegye közönségének átírata a vasárnapi munkaszünetről alkotott törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendeletnek az italmérsi üzletekre leendő alkalmazása iránt. Tudomásul vétetett.

19. Borsod vármegye közönségének megkeresése a gyógyszerterak adományozása körül érvényben levő rendszernek megváltoztatása céljából a képviselőházhoz intézett felirat pártolása iránt. Zombor város a kérvényt pártolja és hasonló szelvényben felir a képviselőházhoz.

20. Szatmár vármegye közönségének átírata a közigazgatási tisztviselői fizetés felemelése és sürgős országos rendezése tárgyában a m. kir. belügyminiszterhez intézett felirat pártolása iránt. Tudomásul vétetett.

21. A városi számvétség előterjesztése a városi árwapénztárban, valamint a város kezelése alatt levő alapok pénztárban mutatózó készpénz föltségek elhelyezése pénztárak kijelölése iránt. Részint a Zombori Takarékpénztár, részint a Zombori Kereskedelmi és Iparbank jelöltetnek ki, — 23 szavazattal.

22. A városi szervezési szabályrendelet átdolgozása kiküldött bizottsági javaslat. A javaslat kinyomatni és a bizottság tagoknak megküldetni rendeltetik, — a tárgyalása pedig a jövő legközelebbi közgyűlésre halasztatik.

23. A városi tanács előterjesztése a városi hidmérlegek felállítására és a magánmérlegek tilalmát célzó szabályrendelet megalkotására iránt. Brankovics, Neurer és Keppich czéggel a város a szerződést megköti, — és a szabályrendelet, melyet a tanács betérjeszt a közgyűlés elfogadta.

24. A városi tanács jelentése a városi raktárban felhalmozott anyag tűz elleni biztosítása iránt. A tűzbiztosítás elrendeltetik.

25. A jogügyi bizottságnak javaslat. dr. Jovánovics József mint ismeretlen tartozkodója Beslin Rozália ügygondnokának gondoltjai képviseltesé körül fölmerült költségeinek a gyampénztári tartalék alából leendő kiutalványozása tárgyában. A közgyűlés elhatározza, hogy mivel az 1877. évi XX. t. cz. taxative felsorolja azon eseteket, a melyekben a gyám, illetve a gondnok a díjazást kérheti, ez pedig a jelen esetben elő nem fordulván, — a kérelemnek hely nem adatik.

26. A felső kereskedelmi iskola igazgatójának és tanári karának kérvénye, a nyugdíj alapba befizetett összegek visszafizetése iránt. A közgyűlés határozata: A kereskedelmi iskola tanárainak a városi nyugdíj alapba befizetett összegből, a város által a tanárok helyett az országos nyugdíj intézetbe befizetett összeg levonásával fennmaradó különbözet 4% kamattal együtt visszautalványoztatik.

27. A túzóltó egyesület kérelme helyiségének világitására szükséges anyag természetben leendő kiadása iránt. A kérelemnek hely nem adatik.

28-35. A városi számvétség előterjesztése némely czim rovainál mutatózó különbözetek más czimbe való átutalására, a róm. kath. iskolaszéknek a népiskolák 1904. évi költségelölirányzatát, az

1902. évi aszfalt	számadást
„ „ „	nyugdíj
„ „ „	utadó
„ „ „	kövezési alap
„ „ „	betegpótlási alap

a közgyűlés tudomásul veszi.

36. Bugarszky Miklós városi közigyám, és Szlavny Ferenc városi levéltárnok kérvénye a városi nyugdíjszabályrendelet 32 §-ának módosítása iránt. Miután a nyugdíjszabályzatot a közérdek szempontjából alkották, és annak módosítását egyes személyek kérik, — a közgyűlés kérelmüknek helyt nem ad.

37. Knezsevics Lázár és György városi csordások kérvénye évi segély, vagy a városi raktárépületben szabad lakás engedélyezése iránt. Mindkettőnek együttesen évi 60 korona segélyt szavaz a közgyűlés.

38. Hanczmann Kálmán városi irnok kérvénye fizetési előleg iránt. Megadatik.

39. Dr. Lallosevics János és társai kérelme a sikarai városi földterületen villaletelek építésére területnek örök áron leendő oladása iránt. E fölött a legközelebbi közgyűlés fog névszerinti szavazással dönteni.

40. Szabó Sándor városi alszámvevő és Burnach Márton városi irodatiszt fizetési előleg iránti kérvényeiket a közgyűlés kedvezően intézte el.

A közgyűlés este ért véget.

Hirek.

* Rákóczy estély az Iparoskörben. A zombori Iparoskör saját helyiségében méltóan ünnepelte meg, m. h. 29-én vasárnap a Rákóczy ünnepét. Előzetesen olajba festette Steiner Lajos festő által Rákóczy arcképét a kör számára, a mely előtt folyt le az ünnepély, tárgyszorozata. Az Iparos dalárda énekelte a Himnusz. Vértesi Károly ügyvéd és az Iparos kör elnöke lelkes megnyitó beszédet mondott. Trecsényi Károly kereskedelmi iskolai tanár Rákóczyról és koráról mondott, közfygyelem mellett emelkedett hangú szép beszéde. Rell Lajos a Rákóczy Rodostón című melodramát szavalta el, hűvel. Tomcsányi Aladár öszszevágó zongora kísérete mellett. Az Iparos dalárda kíséret mellett kurucz dalokat énekel s műsor után táncot következett virradtig, kurucz nóták folytonos hangoztatása mellett. Vacsora alatt felköszöntőt mondtak: Vértesi Károly, Zsulyevics Ernő, Steiner Lajos, Mérő Ignác, Novák Gyula, Trecsényi Károly, és még többen, föl-fölújítván Rákóczy emléktét azokban. A látogatót az olvasókör összes helyiséget megtöltötték. Rákóczy kicsinyített, mell arcképét viselték.

* Városi bizottsági tagok választása. A hétfői közgyűlés f. hó 10-ére tűzte ki a megüresedett városi bizottsági tagok betöltésére a választást. Szelenense. A bizottsági tagságról leköszöntt Henneberg Sándor helyébe egy bizottsági tagot választ. Választási elnök dr. Lallosevics János, helyettes elnök Dr. Czeisel Lajos. Választási hely Matzicz féle vendéglő. Belváros: Elhunyt Weidinger Sándor helyébe egy bizottsági tagot választ. Választási elnök: dr. Falczona Nándor, helyettes elnök Lippert Nándor. Felsőváros: Elhunyt Ehrlich Nándor helyébe egy tagot választ. — Választási elnök Veszelovszky Péter, helyettes elnök Radicevics Sándor. Választási hely Holpert-féle vendéglő. A választások egy évi időtartamra szólnak.

* Színház. Csütörtökön fényes kiállításal „Katalin” nagy operette a czim-szerében Ballánéval. — Pénteken — Peterdy Sándor és Peterdy Etel jutalomjátékú — ujdonság itt először — „Pillangócsata” Sudermann Hermann világhírű német színmű irónak társadalmi színműve lesz a műsoron. Szombaton ujdonság másodszer — Molnár Ferencnek a múlt heten nagy sikert aratót „Doktor úr” mulatót bohózata lesz a műsoron, az ismeretes kitűnő szereposztással. Vasárnap d. u. „Petaud király udvara” operette Lévy M. és Lányi Éditel; este „Sárga csikó” Csepregy Ferenc eredeti népszínműve kerül színrre. Ebben mutatkozik be Balláné mint népszínmű énekesnő is közönségünknek.

* Schweidel szobor. A Schweidel szobor bizottság, tegnap este értekezletet tartott. Ezen értekezleten jelen volt Mátrai hírneves szobrász, — akivel a bizottság megegyezésre jutott a szobor elkészítése és felállítására nézve, — lapunk mult számában közölt feltételek mellett. Mátrai szobrász helyszíni szemlét is tartott a szobor hová helyezésére tárgyában.

* Bács-Bodrog megyei Kör közgyűlése. A Bács-Bodrog megyei Kör mint jótékony irányú társaskör folyó évi december hó 8-án kedden este fél kilenc órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyszorokat: 1. Koch Zoltán, tag indítványa: Elnökünk Latinovits Pál ur Ó Méltóságának legfelsőbb kitüntetése alkalmából való testületi üdvözlése iránt. 2. Piukovich Elemér föltitkár indítványa: A Körnek a tervezett megyei kulturpalota érdekében való anyagi hozzájárulása iránt. 3. Bejelentendő ügyek: A Kör érintetlen alapjának állandéka, új alapítványok és tagfelvétel. 4. Egyébb indítványok.

* Császkai adománya. Császkai György Kaloosa nagynevű jótékony Érseke az Obecsei r. kath. plébánia lak fölépítésére és a külvárosi új templom belső berendezésére e. évben 30 ezer, jövő évben folytatandó utoljag 20 ezer koronát adományozott. A hitközség kérelmét dr. Balaton Gyula obecsei főszolgabíró teljesítette, s övé az érdem, hogy hathatós szavaival megnyerte a főpap jóakaratu támogatását.

* Geőcze Sarolta úrnő előadása a Szabad Lyceumban. Az ujkor emberszerető művészeti és szocialis regeneratóriáról Ruskinról szolt Geőcze Sarolta poetikusán szép és minden-kefelett érdekes előadása. Kiváló gondórról és gondos szerzetéről tett tanúságot az a nagyhatalú méltatás, melynek részese lett a közönségünk, úgy hogy ama nemes eszmék terjesztésében városunkban is nagy érdeme van Geőcze Saroltának. Megismertetett Ruskin fellépésének okával, munkásságával és hatásával. Az ő idejében a nemzetgazdaság terén a formalismus tette szomorúvá Anglia viszonyait. A tömegnyomor elrettentő jelenségének lett okozója az egyik, a művészi lélek tepedéseinek a másik. Ezekkel szemben lép fel Ruskin és hosszú munkássága egész apostoli jelentőségűvé vált. Ezzel némely kiemelkedő momentuma képesen tejegette aztán előadó Ruskin szociológiai és művészeti elveit. Erős és jellemző vonásokban mutatta be Ruskin működését, mely nem maradt meg csak elméleti idealismusnak, hanem a jó és szép eszméjének fokozatos, de biztos megvalósításával egészen átalakította Anglia társadalmát. Eredményezte azt az emberszerető segélyezés nagykezű voltát, mellyel Angliában a tömegnyomor enyhítését czélozzák, és eredményezte a művészetben az egyniség érvényesülését, mely a művészet formalismus hatása alatt már-már kiveszőben volt. Végül a mi hazai viszonyunkra térve át, ismertette a ruskinismus csiráit hazánkban és ama reményének adott kifejezést, hogy e nemes eszme aramlat a nemes magyar faj életében rövid idő alatt érvényre jut. — Az előadás teljesen elragadta a nagy közönséget, mely áhittalatt hallgatta azt a gyönyörű, majd nem meszerű rajzát egy nemes léleknek és nagy eszmének érvényesülését. Köszönet az előadónak, de a Szabad Lyceum vezetőségének is, mely e tanulságos élvezetet megszerezte közönségünk számára.

* Villamvilágítás. A nagy közönséget kelemetlenül és kínosan érinti a legújabb kartell, amelyet a petroleum-finomító gyárosok kötöttek. A november elsején létrejött petroleum-kartell első intézkedése az volt, hogy a petroleum árárt II. koronával felemelték, de az áremelkedés folytatását is kiáltásba helyezték. Es mig

mi zomboriak ily drágán fizetjük az egész-ségtelen, rossz petroleum világítást, mely máris ár tekintetében utoléri a villamvilágítás árárt — addig az alig egy év előtt Esztergom és Halason napirendre került villamvilágítás e napokban kezd meg működését. De mi zomboriak csak várjunk, hát ha akad még valaki, aki fizet még nekk, hogy kegyeskedjünk megengedni a villamvilágítás bevezetését.

* A délmagyarországi szini kerület. Mint értesülünk: Latinovits Pál megyei főispán átiratot intézett Zenta város tanácsához, hogy a délmagyarországi szinikerületbe való felvétel végett tegyen lépéseket, mert Versecz város kilépett a szinikerületből s Zenta elfoglalhatná a helyét. — Zenta városa, hir szerint, készséggel ragadja meg az alkalmat, hogy szinügyének fejlesztése érdekében kilépjen a szabadkai kerületből és tagja legyen a délmagyarországi szinikerületnek. Mint értesülünk Obecse és Okanizsa is a közel jövőben követni fogja Zenta városát és belép a délmagyarországi szinikerületbe.

* A Dmke köréből. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület alapított tagok sorába léptek 200 koronával báró Vojnits István földbirtokos, a bács-tiszai armentesítő társulat, a topoljai úri kaszinó, a palánkai takarékpénztár, Jedicska Béla dr. kir. közjegyző, aki az ügy iránti lelkesedéstől vezette Palánka nemzetiségi vidékén 101 rendes tagot gyűjtött a Dmke-kör. A megalakuló közgyűlés — mint már több ízben jeleztük — december hó 8-án lesz. Értesülésünk szerint ügyvezető elnöknek Rónay Jenőt Torontál-vármegye volt fő-pánját fogják megválasztani. Az első elnök állást nem töltik be. Örökös elnök Tallian Béla földművelésügyi miniszter lesz. Az egyesület kebelében különböző bizottságok fognak alakulni. A helygyűlést az elnököknek Lukács György békési főispán nevéj és egy szegedi úri nőt fognak megválasztani. A helygyűléstől kivül pénzügyi, közművelődési, kereskedelmi, ipari és gazdasági bizottságok alakulnak. Az alakuló gyűlésre igen sok előkelő vendég érkezik Szegedre. A már jelzett politikai nobilitásokon kívül tizenegy főispán és igen sok országgyűlési képviselő vesz részt az alakuló közgyűlésen. Ujabbán Latinovits Géza, Piukovich József országos képviselők jelentették be részvételüket. Érdekes, hogy a temesváriak, kik harcoltak a kultur egyesülettel szegedi székhelye ellen, most lelkes örömmel vesznek részt a megalakulás munkájában. A temesvári magyar nyelvterjesztő társaság választmányja Steiner Ferenc országgyűlési képviselő elnökléte alatt tartott ülésen elhatározta, hogy az alakuló közgyűlésen testileg rész vesz. Bács-Bodrogh vármegyét Latinovits Pál főispán, Zombor szab. kir. várost pedig Hauke Imre polgármester képviselik.

* Császkai György arcképének leleplezése. A szabadkai katolikus legény egyesletben tegnap este leplezték le nagy közönség jelenlétében az egyeslet védnökének Császkai Györgynek arcképét. A szép ünnepi beszéde Bölits József dr. kultur-tanácsos mondta, melyet a jelenlevők lelkesen megélezték.

* Bács-Bodrog vármegyét nem érinti. A belügyminiszter körrendeletet boosított ki az összes törvényhatóságokhoz, melyben megtiltja, hogy a sorozó bizottságokat a községi pénztárak terhére vendéjeljék meg. Bácsvármegyét ez a körrendelet nem érinti. Itt nem volt szokás ilyen czélra a községi pénztárakat igénybe venni. Nálunk is meg szokták vendégelni a „sorozó urak”-at, de nem a közpénztárak terhére; hanem a járási főszolgabíró urak adtak lakomát a saját zsebükre. Voltak és vannak gavalér főszolgabírák, akik megmentik a vármegyét

becsületét. Némely esetben azonban a sorozó bizottság beült a vendéglőbe s ott ki-ki a saját pénzén evett, ivott. Ez volt Bácskában a gyakorlat. Különösen a járássok székhelyén, rendszeren a főszolgabíró adta az asztalókat ebédre, melyek regente érdekes epizódokkal végződtek.

* **Eljegyzés.** Dr. Kiss Péter szabadkai rendorkapitány, eljegyezte Bodroghy Emuska kisasszonyt, dr. Bodroghy Gyula bajai kir. közjegyző kedves leányát.

* **Schmausz főispán — a völegény.** Szegeden e napokban beállított egy elegans külsejű uriember Etelék házába — egy jó módú polgárhoz, — és ott előadta hogy a család szér virága, az alsó város legszebb leánya Etel nékül nem élhet, ő Schmausz Endre főispán és megkéri a hajadon kezét. Azonnal megvált az eljegyzés, eszem, iszom, dinom-dánom. A völegényt magas ágyba fektették s mikor esend volt a házbán, a völegény megugrott, de előbb feltúrta az almáriumot ott egyéb értékes holmi közt 4 drb. értékes aranygyűrűt is elvitt magával. Másnap — a menyasszony bánatára — feljelentették a völegényt és a szegedi rendőrség nem Szabadkán kereste a „méltóságos“ urat, hanem Szegeden a lebujszóban és ott meg is találta Dehel János facér pincér személyében, hol becsukták — aki most a főtűt elmékedik, hogy nem is oly rossz lenne főispánnak lenni, — mert mily szép és jó élete volt egy fél napon at.

* **Zentai színház.** Zenta városa díszes új színházat épített, melynek ünnepélyes megnyitása f. december folyamán lesz. A zentai színházi bizottság a város tanácsával egyetemben a működési engedélyt Kunhegyi Miklós vidéki szinüzgatónak véteményezte, ki jelenleg Fehértéplomban működik nagy elismeréssel társulatával.

* **Bácskaiak a budapesti háziipar kiállításon.** A József főherceg szanatórium-egyesület budapesti háziipar-kiállítására több bácskai kiállító is jelentkezett, nevezetesen: Angeli Henrik (Szabadka), özv. Birli Jozsefné, Possert és Reich (Hódás), Kovács és Papp (Óbecse) Standl Lajos (Új-Verbász), Zabik László (O-Verbász). A kiállítás f. december 1-én nyílt meg.

† **Halálozás.** Lukacsevics Ignác a zentai általános takarékpénztár igazgatója Zentán meghalt. Kiváló szerepet játszott a zentai társadalomban — miért is halála mely részvétet keltett.

* **Szerencsétlenség a Tiszán.** Óbecsénél, a Ferenccsatorna torkolatánál a „Ferdinand“ nevű fával terhelt hajó, mely be akart jönni a csatornába, a nagy szélvészben elmerült e napokban éjjel. A rajta levő hajósok csónaknak menekültek, — de benn felejtették a hat éves Károlykát a hajószobába, — ki ott lelta a halálát.

* **A szocialisták megyei kongresszusa.** A karácsonykor Szabadkán megtartandó megyei értekezlet napirendje a következők lesz: 1. A szabadkai párt-szervezet mint megyei központ jelentése a mozgalom állásáról, 2. A gazdasági és politikai helyzet, 3. A megye kerületenkénti felosztása: Szabadka mint központ, utána Zombor, Újvidék, Baja, Zenta, Titel, Hódás, 4. Megyei általános ellentállási pénztár felállításai, 5. A központ évi megyei körutazásai.

* **Kiállítás Szabadkán.** Szabadkán mozgalom indult meg a városi közgyűlésből kifolyólag, hogy 1905. évben Szabadkán vármegyei iparkiallítás rendezessék. Erkölosi támogatást ígérték: a titeli, szabalyi, bács-almás, bajai, újvidéki, apatini járássok; Bács, Bács-Madaras, Almás, Szántova, Baracska, Sándor, Béreg, Csa-

talja, Mohol, Kis-Hegy, Szeghegy, Ó-Morovicza, Csantavér, Ada, O-Kanizsa, Biacs-Topolya előjárásai; Zombor, Apatin, Bezdán, Zenta iparostületei; Újvidék, Baja városok, Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága. Pénzbeli támogatást ígért Bezdán. Iparosaiért az összes költségeket fizeti Szeghegy, Biacs-Topolya, Baja. Egyetlenegy község nem akarja a kiállítást sem így, sem amúgy támogatni s ez Dautova.

* **Uj marha rakodó állomások.** A földművelésügyi miniszterium Jankovics, Katymár és Stanisics kiterő állomásokon marharakodó állomásokat engedélyezett.

* **András napja.** Schmausz Endre szabadkai főispánt névnapja alkalmából Szabadka társadalmának minden osztálya, — úgy a hivatalnoki kar is üdvözléssel részesítette. A sok éven át volt bácskai alispánt vármegyénkből is számosan üdvözölték. Vasárnap a főispán lakásán szűkebb kör-vacsorát adott.

* **Szappangár Újvidéken.** Az újvidéki I. szappangár társulat, mely 1871-ben alapított és Juba Karoly nagy-szakértelmű igazgatója, illetve vezetése alatt áll, örömdetes fellendülésnek és nagy jövőnek néz elébe. Ugyanis újabb részvényes bevonulásával a vállalat alapitójára egyelőre 200.000 koronára emeltetett, mely összeg 1—2 év múlva szükség esetén 500.000 koronára fog emelteni. E nagyobítás az Újvidéki Takarékpénztár és több előkelő újvidéki s magánember közreműködésével jött létre, tehát tisztán újvidéki erők és tényezők segítségével. A vállalat főleg Dél-Magyarországon és Boszniában, továbbá Szerbiában fog piacot keresni s egyelőre csak szappant és szódát fog gyártani. Az összforgalom az első években 300 vagon árura van kontemplálva, később a glicerin-gyártás a piperezappangár-gyártás, továbbá a stearin- és paraffingyertya gyártása is felvétetik a vállalat üzemi körébe és így a vállalat egy közgazdasági ürt van hivatva betölteni, miután hasonmérieti gyár egészen Budapestig és Fiuméig nem létezik.

* **Nagy építési szerencsétlenség egy templomban.** Obecse községből írja tudósítónk: Nagy szerencsétlenség történt Obecsen, a kül városban most épülő új templomnál. A munkások a Ribac-féle módszer szerint a boltozatot készítik, sodronyhálóra öntött gypszkeverékkel. E munka közben történt, hogy a plafon egy része leszakadt, rázuhant az állvány szélére és azt is lebillentette úgy, hogy a rajta levő munkások leestek. A magasról lezuhant munkások valamennyien megsérültek, de különösen erős zúzódásokat szenvedett két leány. Boda Etelnek a fejét verte össze az állvány úgy, hogy alétan vitték egy közeli házba, ahol az orvos vette ápolásba. Allapota igen súlyos, valószínűleg agyrázkódást szenvedett. A másik leánynak, Berta Viktorának a karját vuzta össze a rásétt gerenda. A hatóság vizsgálatot indított, hogy nem volt-e gondatlanság az állvány föllállításában.

* **A szegedi kereskedelmi és iparkamara** f. hó 27-én tartotta meg e havi teljes ülését Szarvady Lajos elnöklete alatt, melyről a következő tudósítást kaptuk: A kamara több fölterjesztésének a testvérekamarák által való pártolásától számolt be, még az elnökség és közölte, hogy Vajszka községben a kamara által kért szöv. háziipari tanfolyam kezdetét vette. A szegedi iparostület kérelmére kimondotta a kamara, hogy a Szegeden létesítendő kerületi nyugdíj egyesület ajánlása érdekében a már egyszer kibocsátott felhívást megismétli és amennyiben kereskedők is bevonhatók a nyugdíjintézetbe, az ezek részére szóló felhívást is szét küldi. Tudomásul vette a teljes ülés a ke-

reskedelemügyi miniszter leiratát, hogy a honvédség rendkívüli lébbeli szükségletének 50,0/0-ka szintén kisiparosok útján fog beszerezetni. Tudomásul vette a kamara, hogy a kereskedelemügyi miniszter Szegedre és Bajára egy-egy agyagipari tanfolyamot engedélyezett, melyek megtartását az elnökség teljesen előkészítette. Az elnökség előterjesztette az országos iparegyesület átiratát, melylyel közli, hogy a törvényen kívüli állapot megszüntetése érdekében a képviselőházhoz fölirt és kéri akciójának támogatását. A közös bizottság erre vonatkozóan oly értelmű javaslatot tett, hogy habár teljesen osztja is az Ipar-tületek föliratában kifejezésre jutó óhaj-tásokat, annak tudomásul vételét hozza javaslataba a teljes ülésnek, mert a kamara már ez évi május 29-iki üléséből kelt fölterjesztésében kimerítte és a törvényen kívüli állapot súlyos kárai megjelölő indoklással kérte a képviselőházat, hogy helyreállítván a parlament munkafolytonosságát legsürgősebben azokat a javaslatokat emelje törvényfőre, melyek életérdekeiben érintik Magyarországon közgazdasági társadalmát. Ez a kéres azonos az iparegyesületével és mikor ez a nagytekintélyű országos egyesület most föl-emeli öv- és figyelem-zetét szavát, a közös bizottság azt hiszi, hogy ezen újabb felirat alkalmából úgy is sorba és figyelembe vétetnek a kamarának már régebben beérkezett ily irányú célú kérvényei, melyek az ország közgazdasági társadalmának kívánságait kifejezésre juttatták. A teljes ülés Bauer Gyula kültag indítványára, közös bizottság javaslataival szemben az Országos Iparegyesület akciójójával határozta el. Végül O-Kanizsa község második hetivásárt kérő folyamodására vonatkozóan pártoló véleményt fogadott el a Kamara.

Csantavéri új iskola. Csantavéren nagyon kevés az iskola. Most új népiskolát szándékoznak építeni a tanyákon. Pályázatot is hirdettek az építésre. 5850 K. 86 fillért tűztek ki az építésére. Az összeg fölött azonban december 19-én d. e. 10 órakor nyilvános szóbeli árlejtést is fognak tartani.

(Mindenki szívesen díszli lakását szerettei nagyobbszabású fényképeivel. Ez a legalkalmasabb s legolcsóbb alkalmi meglepetés vagy karácsonyi ajándék. Örömet fogadja bárki az ilyen meglepetést akkor is, ha kedves halottait örökíti meg a nagyobbszabású fénykép. Kit csak egy parányi fénykép is emlékeztet kedves halottaira, ne mulassza el azt nygatani.

Schön Adolt könyvkereskedése 7 koronáért vállal ily nagyifásokat igen szép bromézist kivételben passepartoutal együtt.

Színház.

Szombaton „A zalameai bíró“ került színe az ifjuság számára. Alig van eszmékben gazdagabb darab, mely ifjuságunk nemetésére nagyobb hatással lenne. Az előadás kiválóan gondos és szép volt, abba is Gekrdy alakítása a legkiválóbb, Tarján is kiváló gonddal kreálta Izabella szerepét, a többi előadó is teljes jó igyekezetet jutatta érvényre, hogy az ifjuságunk igazán nemes élvezetet nyujtszon.

Este üres parterre előtt „L'outé“-ot adták másodszer jó és gondos, bár a premiérenél jóval gyengébb előadásban, mit azonban az üres nézőtérnek vagyunk hajlandók beszámítani.

Érdekes képet nyujtott a nézőtér vasárnap este, telve zifolóság oly közönséggel, mely talán ritkán látogat el a színházba. Bob herczeg-et adták. Van-e ki e nevet nem ismeri? I az újabb magyar operettek legjava költőileg szép, kerekded cselekvényvel és rendkívül bájos mély érzésű zenével. Bob herczeg Anglia

4840 szám.

903.

Pályázati hirdetmény.

Dautova és Bóreg községet magában foglaló **Szántova** község székhelyül üresedésben lévő **körorvosi** állásra ezennel pályázatokat hirdetek és felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1903. évi december 28-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezett kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A körorvos javadalmazása 1200 korona és szabályrendelileg megállapított látogatási díjak.

Baja, 1903. november 27.

Vojnits Máté s. k., főszolgabíró.

Csakis Selle és Kary-féle

kérjünk.

Legjobb tisztító szer

minden finomabb czipőhöz. Sárga és fekete. Különösen ajánljatik Boxcalfs-, Osciaria-, Chevreaux- és Lack-czipőkhöz.

Bécs, XII 1.

Eladatik

f. évi december 8-án reggel 9 órakor **Rasztinán** nyilvános árverés útján az alább elősorolt fehér, magyar faju, számfeltű **szarvasmarha**:

- 4 drb 4 éves tινό,
- 12 drb 3 éves tινό,
- 1 drb 2 éves tινό,
- 6 drb öreg tehén,
- 4 drb 3 éves üsző,
- 11 drb 1 éves üsző,

Báró Rédl Lajos uradalmi intézősége **Rasztina.**

KAPCSOLAT

Az orvosi tudományok fejlődésének egyik legfontosabb tényezője az orvosi gyakorlatban alkalmazott új gyógyszerek és eljárások. A **Petrovics Miklósnak** köszönhetően a betegségek gyógyítása sokkal egyszerűbbé és hatékonyabbá vált. A **Petrovics Miklósnak** által készített **„Fébrifugo“** és **„Pakráci cseppek“** a legújabb orvosi felfedezések eredményeként jöttek létre. Ezek a gyógyszerek a legnehezebb betegségeket is képesek gyógyítani, és a betegek számára jelentős megkönnyebbülést okoznak. A **Petrovics Miklósnak** gyógyszereit minden gyógyszertárban meg lehet vásárolni.

Gyomor bajosoknak

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túlterhelése, hiányos nehezen emészthető, túlságos meleg vagy hideg ételök élvezése, avagy rendszeren életmód folytán gyomor bajuk van, u. m. kataris, gyomorgörcs, gyomor fájdalom nehéz emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitünő házi szer ajánlatik, melynek meglepő hatása már sok esz tündön át ki van próbálva.

Eza Hubert Ulrich-féle Gyógyfűves bor.

E gyógyfűves bor jeles, gyógyhatásos fűvekből jóborral van készítve, képzli, erősíti az ember emésztési szerveit. A gyógyfűves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közrehat egészséges vér képződéséhez.

E gyógyfűves bor idején való használata a gyomor bajokat már esirájában elfojtva Azért nem kell késedelmezni idejekorán használni.

Jelenségek, u. m. főtájás, hífűzés, eretér, puffadás, ros zultér hányással melyek dült gyomor bajnál annál erősebben föllépnek, gyakran egy-két ivás után már tűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következménye: sorulás, kolik fájdalnak szív dobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfűves bor által gyorsítottattnak.

A gyógyfűves bor az emészthetlenséget megszünteti s könnyű székelés által rossz anyagokat a gyomor belekből eltávolítja.

Besett, sápadt kinézés, vérszegénység, erőtlenség fölbnyire a rossz emésztés hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Etvágyhiány, idegz kimerülés, rossz kedélyállapot, ugy mint gyakori főtájás, álmatlan éjszakák mellett az ilyen emberek lassan hervadnak.

A gyógyfűves bor az elgyengült életet újból föllvillanyozza.

A gyógyfűves bor fokozza az étvágyat, elősegíti az eszmésztés és táplálkozást előmozdítja az anyageszt, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a fölzgató idegeket és új életkedvet szerez. Számos elismerés és hálalirt bizonyítja ezt.

Gyógyfűves bor 1 for. 50 kr. és 2 frtos üvegekben kapható: Zombor, Nemos Militics, Csonola, Kerynyaja, Uj Szivacz, Bács-Bresztovác, Bács-Doroszló Priglevecza Szt.-Iván, Apatin, Kupuszina, Bodrogh-Monostorvác, Bezdán, Bóreg, Szántova Sztanisits, Bajmok, Pacser, OMorovicza, Baja, Bács Topolya, Kis-Hegyves, Szeghgy Bács-Feketehegy, Kula, Uj-Verbász, O-Verbász, Kuczura, Torzsa, Kis-Kér, Bács-Szt. Tamás, Dárda, Kácsfalu, Vörösmar, Bán, Baranyavár, Lőcse, Mohács, Duna-Szekeső, Baracska, Gara, Katymár, Bács Madaras, Bács Almás, Bikity, Bács Vaskut, Bács-Monostor-Szerelme, Baja, Szabadka, Eszék, a gyógyszertárkban, s valamennyi kisebb-nagyobb, magyarországi helységben osztrákmagyar gyógytárakban.

A zombori gyógyszereszek 3 és több üveg gyógyfűves bort ereidit árban Ausztria, Magyarország minden helységébe küldnek.

Ugyosztán küld **Tomásváry József** zombori gyógyszereszek 3 és több üveget növénybortól, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Övako djunk az utánzasoktól.

Kizárólagosan csakis **Hubert Ulrich-féle** gyógyfűves bort kérjünk

Gyógyfűves borom nem titok; alkatrészei: Malaga bor 450,0, horszesz 100,0, Glycerin 100,0 vörös bor 240,0, (Ebereschensaft) Nyárfanedv 150,0, megegynd 30,0, Manana; 30,0, kömény, annanas, Honagyökét, amerikai erőgyökér, Enciagyökér, Kalmuagyökere 4 10,0. Ezen alkatrészet keverjük!

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitünően ható szeret által.

A Jurisics-féle Pakráci cseppek olyan csodaszertü balzsam, melynek egy házban sem volna ezabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle Pakráci cseppek** használhatók és mindig csodaszertü hatással van a legbiztosabban gyógyítják a gyomor baj és székrekedést, gyomorgörcsöt, reudet en szék-

Jurisics-féle Pakráci cseppek ürülést, etvágytalanságot, aranyeres bántalmak: és ezzel kapcsolatos fejtfájást, gyomororégést, febfűfűgést, sápkórt, szédülést és mindenfaju gyomorkatarást, de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is nevezetesen darukutak, erési sebek, szaggatás és kőzsvényes bántalmaknál, mert a hol semmiféle szer nem használt, ott a **Jurisics-féle Pakráci cseppek** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hála nyilatkozat minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráci cseppek megrendelhetők közvetlenül **Jurisics Péter Gyógyszertár Pakráczon 446. sz.**

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel: 12 üveg kor. 5.— 36 üveg kor. 12.40 Minden 12 ü. után egy üveg Pak- 24 8.60 48 16.— ráci cseppek ráadásul ingyen

Köbűgés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélizés, oldalnyílás, influenza és hurut ellen felülmulhatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv. Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20

Hideglelés és láz ellen kitünő szer a „Febri Fugo“, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és „Febri Fugo“-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráci cseppel ingyen kapunk.

Jelszavam: Egészséget a betegnek, erőt a gyengének! Főraktár Budapesten: **Török József** gyógytárában Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarárzza a Pakráci cseppek csodaszertü hatását.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1903. évi október 1-től. — Giltig vom 1-ten Oktober 1903.

Óda										Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.										Vissza	
k. expr.	szem. v.	v. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz.	szem. v.	lv. sz.					
1.20	7.15		2.40	3.10	10.10		BUDAPEST k. p. u.	érk.	10.55	7.05	9.50	1.05	6.55								
2.44	12.33		5.47	7.57	4.05		SZABADKA	ind.	7.32	11.50	5.05	9.46	1.56								
2.51	1.22	3.45	5.56		5.30		SZARADKA	ind.	7.27	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10							
	1.51	4.20			5.57		Osantavér			10.21	6.59		12.56	6.14							
	2.18	4.52	6.27		6.26		Bács-Topolya			9.57	6.34	9.02	12.34								
	2.44	5.20	6.42		6.54		Hegyes-Feketehegy			9.27	6.02	8.46	12.06								
	3.05	5.44	6.56		7.16		Verbász			9.01	5.39	8.33	11.48								
	3.26	6.17			7.38		O-Keer			8.36	5.11		11.29								
	3.44	6.39			8.07		Kiszács			8.16	4.50		11.13								
4.23	4.06	7.05	7.41		8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	5.51	7.51	4.24	7.50	10.52								

Óda				Szabadka—O-Becse.				Vissza			
v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.
4.40	1.50		Bekova	8.24	5.25					8.24	5.25
5.08	1.80		ZENTA	8.07	4.58					8.07	4.58
6.19	4.50		Ada	6.40	3.40					6.40	3.40
7.47	5.27		Mohol	5.26	2.19					5.26	2.19
8.10	5.42		Bács-Petrovostszellő	5.05	2.02					5.05	2.02
8.80	6.02		Ó-BECSE	4.39	1.37					4.39	1.37
8.56	6.28	érk.		4.10	1.10					4.10	1.10

Óda				Szeged-Rókus—Zenta.				Vissza			
v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	v. v.	sz. v.
4.15	3.00		Röske	8.51	5.41					8.51	5.41
4.40	2.23		HORGOS (136)	8.28	5.19					8.28	5.19
4.58	2.42	érk.	Horgos	8.07	5.01					8.07	5.01
5.01	2.50	ind.	Bács-Martonos	7.57	4.49					7.57	4.49
5.20	3.09		O-Kanizsa	7.39	4.31					7.39	4.31
5.43	3.32		Adorján	7.25	4.17					7.25	4.17
6.04	3.54		ZENTA	6.56	3.53					6.56	3.53
6.29	4.19	érk.		6.20	3.28					6.20	3.28

Óda				Szabadka—Baja.				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	érk.
4.60	1.47	6.43		Csikeria	8.56	12.10	9.52	9.29	12.43	10.28	
5.25	2.22	7.18		Bácsalmási szállók	8.48	12.57	9.36	6.39	12.36	9.20	
5.36	2.34	7.30		Bács-Álmás	8.24	11.48	9.23	6.53	12.53	9.32	
6.03	2.54	7.50		Álmás	8.19	11.33	9.02	7.01	1.07	9.36	
6.09	3.00	7.56		Bikity-Borsod	7.54	11.08	8.34	7.25	1.35	7.00	
6.34	3.26	8.25		BAJA	7.17	10.32	7.43				
7.08	4.00	8.59	érk.								

Óda				Baja—Ujvidék.				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	érk.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.00		1.15		Baja-szállásváros	9.15	6.50		6.50		7.00	
4.11		1.25		Vaskút	9.08	6.42		6.42		6.52	
4.25		1.38		Gara	8.53	6.26		6.26		6.41	
4.51		2.01		Rigyica	8.32	6.00		6.00		6.32	
5.09		2.16		Sztanisics	8.17	5.35		5.35		6.15	
5.37		2.39		Gákova	8.00	5.12		5.12		6.32	
5.56		2.56		Nenadies	7.36	4.40		4.40		6.52	
6.15		3.14		Zombor (érk.)	7.15	4.16		4.16		7.00	
6.25		3.23	érk.	Zombor-vásártér	7.05	4.06		4.06		7.13	
6.31		3.57	ind.	Fernbach-szállás	6.20	11.20		11.20		7.31	
6.41		4.07		Zsárkovác	6.18	11.13		11.13		7.41	
6.59		4.16		O-Sztapár	6.04	11.04		11.04		7.51	
7.07		4.30		Brosztovác	5.56	10.56		10.56		8.01	
7.16		4.49		Hódásáh	5.42	10.42		10.42		8.11	
7.30		4.49		Parabuty	5.27	10.28		10.28		8.24	
7.49		5.12		Paraga	5.02	10.02		10.02		8.32	
8.05		5.37		ind. GAJDOBRA	4.43	9.45		9.45		8.49	
8.44		5.51		Bulkesz	4.22	9.25		9.25		9.01	
8.50		6.09		Patrovác-Glozám	4.05	9.07		9.07		9.21	
9.16		6.23		Futak	3.50	8.55		8.55		9.38	
9.54		6.38		UJVIDÉK	3.39	8.44		8.44		9.53	
10.18		7.03			3.10	8.16		8.16			
10.10		7.08			2.45	7.55		7.55			
7.13		7.25	érk.								

Óda										Szeged-Rókus—Szabadka.										Vissza	
sz. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegy. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	vegy. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.						
3.05	8.10	11.45	4.31	5.00		Röske	7.01	10.46	3.34	7.07	12.12										
3.22	8.27	12.01	4.47	5.26		HORGOS	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57										
3.35	8.42	12.15	5.02	5.48		Királyhalom	6.26	10.18	2.55	6.39	11.44										
3.50	8.55	12.28	5.15	6.10		Páles	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31										
4.05	9.08	12.41	5.29	6.30		SZABADKA	5.42	9.53	2.24	6.14	11.18										
4.17	9.19	12.53	5.40	6.48	érk.		5.25	9.40	2.10	6.01	11.05										

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűvel vannak nyomtatva.
 A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.
 Anmerkung. Die Stunden von Abend 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.
 Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Földbérbeadás.

227 és 68 katasztrális hold fekete humus föld a rajta fekvő s jó karban lévő gazdasági épületekkel együtt négy (4) évre bérbeadó.
 Bővebb felvilágosítást ad
LOBL GYULA Síd, Szeremegye.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.
 Küldje be címét E. 477. jelige alatt a következő címre: **Annoneen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim.**

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bank házában sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1903. évi XXXI. t.-e. alapján. Töke és kezeszet nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset.
 Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó“ kiadóhivatalának, postafiók 180, Budapest.

Betegek egészségesek lettek, gyengék erősek lettek.

Kiváló életelixír, híres orvosok által felfedezett, mely minden ismert bajt gyógyít. A csodával határos gyógyítások éráttak el vele. A régi világ titka, a hosszú élet, meg van fejtve.

Évek hosszú során át firtelmissen tanulva és kutatva a mai poros átkáttán és a jelen orvos tudományoktan, dr. Wood amerikai orvos azt a

csodás kijelentést teszi, hogy ő az életelixirt felfedezte és képes vele dőlőszaki gyökerek keverésének segítségével, melyeket csak ő ismer és melyekből az életelixír előállított, a mi gyümölcse az évek óta tartó kutatásának, minden beteget, mely az emberi testet bántja, meggyógyítani. Semmi kétség, hogy az orvos az állítása valósság és a csodálatos gyógyítás, melyet napoként eléri, nagyon is meglepette bizonyít. Elmélet, melylyel előhozakodás, észleli, észlelésekről tapasztalatokon nyugszik, melyeket évek óta az orvosi praxisban szerzett. Egyetlen szavával az igazságot elmondja az életelixirt, mint a hogy ő nevezi, megpróbált. Egyes gyógyszerek kiválóan figyelmenremóttok s majdnem hihetetlenek, ha nem bizonyítanak hitelt vesztendő tanúk.

Az orvosok által feladott betegek családjának és barátainak teljes egészségesen visszaadattak. Rheumatizmus, neuritis-gyomor-, máj-, vesé-, ér- és lőrégegek, az életelixír által, nagyon is meglepette mint bővszet által. Főfajta, derekfajta, idegesség, biogelele, aszkor, köhögés, halás, katarrhus, bronchitis és minden torok és tüdőbeli vagy más egyéb zavarok megjavulnak oly idő alatt, mely egyszerűen adatait.

Tiszítja az egész szervezetet, vért és szöveteket, az idegek normális erejét visszaadja és az egészséges csakulaturát ismét helyreáll.

Ára: 6 üveg 6 kor., 12 üveg 10 kor. A szállítási áratulval vagy a pénz előleges beküldése mellett vámosmentesen külföldre is megrendelhető előltag. A. J. Kovács, Bécs, Szt. Péter, IV., Eisenstrasse 2. sz.

Kopaszfejú voltam!

Kevés évvel ezelőtt fejem még kopasz volt. Atyám és nagyapám is kopaszfejúek voltak. Anyám haja természetlő fogva nagyon gyér volt. Kibékültem azon gondolattal, hogy kopaszfejú maradok, míg egy napon, Svajczban való kirándulásom alkalmával, Epstein L. világhírű vegyészszel Baseltől megismerkedtem, ki főleg társalgásunk alkalmával rövidesen azt kérdezte, vajjon nem kívánom-e, hogy dús hajzattal bírjak?

Természetesen feletle kíváncsi lévén, igenlőleg feleltem. Erre elbeszélte nekem, hogy egész életén keresztül a vegyészlet tanulmányozta és különösen a haj betegségeket foglalkozott. Szavai megerősítésére mintjárt adott is egy doboz «Sámson» nevű hajnövesztőt. Rövid ideig használtam a preparátust. Három het mulva hajam ujulni kezdett és negyven nap mulva fejem teljesen be volt fedve. A kenőcs egy részét két barátomnak juttattam; az egyiknek, egy nőnek, haje majdnem teljesen kihullott. A hajlaja erősbülése mindkét esetben bánulatos volt. Ezóta a «Sámson» pomádét, melyet a felfedezőül nyerem. Azon helyzetben vagyok, hogy mindkét nemre való egyenlően sikeres erős hatásának szákra menő példjakkal szőghathok. Nem titkos szer. Nincsen számára fényes eltekintés. A hajlajra való rendkívül táplálóerőjén kívül előnyei a haj növényének felélesztésében és annak fentartásában állanak. Kezeskedem, hogy a bőrere vagy hajra ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. Hogy mindenki szerezze értékeit meggyőződésesek, kívánatra bárkinek postát küldök. Ha azután találja, hogy a haj nőni kezd, csakely árt egy további mennyiséget küldök. 1 doboz 6 korona, 3 doboz 12 korona, 6 doboz 20 korona.

Főelárusító Magyarország részére: D. SCHÖNBERG, Bécs, VI., Gumpendorferstrasse 35.

Minden olvasónak, ki pontos címét velem tudatja és 20 fillért hozzájárulással postát gyűjtök, azonnal egy kis próbát ingyen beküldök.

VERBODEN

FASSBENDER-FÉLE FÜGEKÁVÉ

A LEGTÖBB PÓTKÁVÉ.

Kapható: Mayer István úrnál Zombor.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, természet nem hoz, ezért sokan nem érik el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültetnek, azok bőven állják házatuk az egész szőlővadás idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőket.

A szőlő hazánkban mindenütt megetem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legeskeleyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb, a legremekesebb díszet, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legváladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldök meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czím: Érmelléki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A n. é. közönség b. tudomására adom, hogy a néhai Liebhardt Lajos-féle

CZUKRÁSZDÁT

a mai napon átvettem, s azt a modern kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakítva és ujjonnan berendezve a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Fő törekvésem oda irányul, hogy a n. é. közönség elismerését készítményeim kitűnőségével s a rendelések gyors és pontos kiszolgálásával teljesen kiérdemeljem.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét naponta készített friss sütemény újdonságok — s tea-süteményekre, legfinomabb czukorkák, különféle csemege és főzni való csokoládéra, — kitűnő cognac, liqueur és csemege boraimra, — továbbá reggeli és oszonna kávé, tea, csokoládé, habos gesztenyére stb.

Reggeli és oszonna abonenseket elvállalok. Kérem a n. é. közönséget, hogy atyám iránt tanusított jó indulatát reám is átraháznai s versenyen kívül álló készítményeim kitűnőségéről meggyőződnie s egyzersmind hecces párfogásával kitűntetni kegyeskedjék;

Kiváló tisztelettel!

LIEBHARDT JÁNOS
czukrasz.

Cs. és k. udvari szállító

Fernolendit

ezj pőfénymáz legjobb fénymáz a világon és kenőcs világos és fekete cipőknek a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Régi vagy foltos sárga vagy barna bőrből való cipő „Lyosin” (pompafénymáz) egész új szint kaphat.

Alapítottát 1832. Gyáriraktár BÉCS L. Schulerstrasse 21.

Mindenhol kapható.

Egészségi-nadrágtartó

Mach-szabadalom, — kapható elegáns kartonokban a 50 kr., 1 frt., 1 frt 25 kr. 1.50. Fiuknak 25, 35, 45 kr.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék

urak és fiuknak; kapható Zomborban Bikár Milutin, Goldláh Sándor és fia üzletében és a gyárosnál: k. k. ausschl. priv. Hosenträgerfabrik Fr. Mach Brünn.